

Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst 2018, toegekend aan Erik van Lieshout

Laudatio door Carla Sieburgh, lid van de jury voor de Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst 2018

Dames en heren, U hoorde het al in de video: deze laudatio gaat over Erik van Lieshout.

Van Lieshout zelf zou zeggen: 'Natuurlijk, het gaat altijd om mij.' Eén van zijn films, getiteld *Die Insel*, begon hij met de woorden: 'Een film zonder mij is er niet. Nou en? Of krijg ik straf omdat het om mij gaat? Van wie dan? Van de kunstpolitie?'

Nee, Van Lieshout krijgt geen straf. Integendeel: hij krijgt een prijs. De grootste prijs voor beeldende kunst in Nederland. De grootste: dat past bij hem.

Het werk van Van Lieshout is ongebreideld, mateloos, explosief, radicaal, confronterend, ontwapenend, en heel persoonlijk. Zijn films denderen voorbij als een goederentrein; hun vaart zuigt je mee.

Ze zijn tot barstens toe gevuld met beelden: Houtskooltekeningen, tekstflarden, krantenknipsels, collages, interviews, animaties, geknutselde rekwisieten. Dat klinkt vermoeiend, en dat is het ook. Maar het is vooral enerverend, intens, en ontregelend.

Van Lieshout is een klassieke nar, die echt iedereen in zijn hemd zet. Maar zoals het een nar betaamt: zijn ondertoon is serieus. Welke kunstenaar kan maandenlang met twee geiten bivakkeren in een zaaltje in India, en daar een documentaire van maken die serieuze vragen stelt over religie, censuur en koloniale geschiedenis?

Van Lieshout laat zich niet inperken. Wat niet mag, zal hij niet laten. Hij gaat precaire situaties niet uit de weg. Integendeel: Hij gaat er recht op af en begint een dialoog.

Vier jaar geleden, tijdens de Manifesta, De Europese Biennale van hedendaagse kunst,

filmde hij in de kelders van de Hermitage, in Rusland. De documentaire ging over de beroemde katten die muizen in toom houden. Maar hij ging ook over Pussy Riot, over homorechten en over censuur onder Poetin, en over de vraag of kunst een systeem kan veranderen en levens kan verbeteren.

Dat is veel, maar Van Lieshout is genereus. Hij biedt ons zijn kunst aan, zoals hij ooit, in een arme wijk in Rotterdam bij vreemde mensen aanbelde met de woorden: "Dag, ik ben een kunstenaar. Hebt u kunst nodig? Ik kan u kunst geven."

De jury heeft grote waardering voor het werk van Van Lieshout. Je moet van goede huize komen om iets zinnigs over de wereld te zeggen, geëngageerd te zijn, en ook nog eens visueel sterke kunst te maken.

Van Lieshout ziet het als zijn taak, zijn opdracht misschien zelfs: hoe gepolariseerder de wereld wordt, hoe meer de kunstenaar zich moet uitspreken. En zich uitspreken is wat hij moeiteloos lijkt te doen. Maar zijn hyperbolen zijn meer dan een dwarse mening. Zij zoeken de open zenuwen van deze tijd. En op zijn eigen, tragikomische wijze prikt de kunstenaar nog eens extra door om te zien waar de pijn het hevigst is.

Die zoektocht verdient ondersteuning.

Graag dus uw applaus voor Erik van Lieshout, winnaar van de Heinekenprijs voor de Kunst 2018!